

Ознаки

романтизму

- переважання суб'єктивного начала, а не об'єктивного, а на вираженні почуттів, мрій, настроїв;
- заглибленість у внутрішній світ особистості;
- людина — найвища цінність, їй властива «внутрішня безкінечність», здатність до творення нових світів й одухотворення дійсності;
- світ — не статична довершена система, а живе й рухливе ціле;
- людина і світ сповнені нерозгаданих таємниць (звідси — стихія таємничого, містики, ірраціонального);
- наявність двох світів — дійсного (реального) та ідеального (уявного);
- неприйняття буденної реальності й водночас опанування (одухотворення) дійсності через внутрішнє «я»;
- возвеличення творчої уяви і свободи митця;
- культ природи, що є прикладом розмаїтого у своїх проявах буття, гармонії, цілісності;

Ознаки романтизму

- інтерес до минулого, народної творчості, міфології;
- незвичайність головного героя, що вирізняється з-поміж свого оточення, його схильність до рефлексії, заглиблення у власний внутрішній світ, до пошуку гармонії з природою та світом;
- утвердження високих ідеалів (свободи, кохання, гармонії зі світом та ін.);
- пафос — піднесений або критичний (романтики оспівували особистість та загальнолюдські цінності, водночас вони викривали романтичними засобами вади суспільства);
- характерні художні прийоми романтизму: символіка, контраст, гротеск, іронія, алегорія та ін.;
- яскрава, барвиста мова, що відповідає сильним пристрастям, могутнім характерам, драматичним конфліктам.

РОМАНТИЗМ ПРАГНЕ ДО:

- нескінченності й безмежності;
- повалення границь між мрією та дійсністю;
- універсальної поезії, яка повинна бути одночасно науковою, релігійною, поетичною, а також ліричною, епічною, драматичною, музикальною;
- переваги фантазії;
- він прагне до палко-рушійного, загадкового, неприборканого;
- він вимагає суб'єктивізму та індивідуалізму, безладності та без граничності між епосом, лірикою й драмою;
- він прагне до минулого, передусім до доби Середньовіччя, до простору, до мрійливого і загадкового;
- він цінує власний народ;
- він пробуджує національну свідомість.

ТЕЧІЇ РОМАНТИЗМУ

- Народно-фольклорна (початок ХІХст.)- течія, орієнтована на фольклор та народнопоетичне мислення. Представники цієї течії збирали народну поезію й черпали з неї мотиви, знаходили в ній архетипи своєї творчості. Їх приваблювала простота поетичного вислову, мелодійність народної поезії.

- "Байронічна" (представники: Дж.Байрон, Г.Гейне, А.Міцкевич, О.Пушкін, М.Лермонтов та ін.). Завершене втілення течія отримала саме у творчості Байрона, тому і дістала таку назву. Набула особливостей розчарування і меланхолії, депресії, "світової скорботи". Ці "негативні емоції" стали провідними ліричними мотивами, що визначали емоційну тональність творів.

- Гротескно-фантастична або "гофманівська" (за іменем найвідомішого представника А.Гофмана). Основна риса цієї течії - перенесення романтичної фантасмогорії до сфери повсякденного життя, тобто побуту, їх переплетіння, внаслідок чого убога сучасність постала у примхливому гротескно-фантастичному висвітленні.

- Утопічна течія. Набула значного розвитку у літературі 30-40-х р. ХІХст., представниками якої були: Віктор Гюго, Жорж Санд, Генріх Гейне. Вона ніби була протиставленням для "Байронічної" течії, оскільки проповідувала оптимістичний погляд на життя, його перспективи, переносила акцент з критики на ствердження позитивних тенденцій і цінностей життя .

Домашнє завдання

- 1. Запишіть та вивчіть ознаки романтизму в зошит.**
- 2. Створіть «Гроно» на тему «Романтизм»**